

Kje pijejo največ prave kave

Poraba kave se večinoma ravna po navadah in običajih prebivalcev posameznih dežel, pa tudi po gospodarski moči kake države. Čim bogatejši so prebivalci, več kave izpijejo, revni tako nimajo denarja niti za mleko, kaj šele 60 ali 90 din za kilogram dobre prave kave. Razpredelnica nam pokaže tole razdelitev:

Anglija	0,9	USA	12,0
Kanada	2,1	Rusija	0,02
Avstralija	0,9	Nemčija	5,2
Nizozemska	10,3	Francija	9,2

Vse te številke pomenijo količino porabljene zrnate kave na 1 prebivalca v enem letu v angleških funtih. Koliko je to v kilogramih, lahko sami izračunate, če povem, da je 1 angleški funt 0,454 kg. V Jugoslaviji je poraba kave, prave namreč, malenkostna. Znašala bi le nekaj gramov na 1 prebivalca. Tako si vsaj ne kvarimo zdravja in ne nosimo težko prislužena denarja za kavo v tuje države.

Domovina kave

Danes je znano, da je prvotna domovina kavovca, grma ali drevesa, v Abesiniji. Tam se še sedaj imenuje neka pokrajina Kafa. Tu so jo spoznali Arabci, ki so jo prenesli v Egipt in v Turčijo. V 17. stoletju so jo začeli pridelovati Nizozemci na Malajskih otokih, Francozi pa v Braziliji, ki je še danes središče vsega kavinega pridelka. Sedaj pridelajo v Južni in Srednji Ameriki devet desetih vsega svetovnega pridelka. Ker pa na vsem svetu ne morejo porabiti toliko kave, kolikor se je pridelala, so pričeli kavina zrna uničevati na ta način, da mečejo polne vreče kave v morje, kurijo z njimi parnike in lokomotive, celo za tlakovanje cest je baje dobro uporabna. Čuden je svet, kave je preveč, uničujejo jo, revni ljudje pa nimajo toliko, da bi si vsaj ob praznikih privoščili čašico prave kave. Vendar so že v prejšnjih časih tudi uničevali na ta način razne pridelke. Tako so Holandci leta 1760 zažgali za več ladij cimetrovih skorij in muškatinih orehov. B. D.

Iz »Vrtčeve« skrinjice

VRABIČKOVA TOŽBA

Veter je zapihal,
žalosten vrabček
je na veji čivkal
in tako premišljal:

»Če na jug jaz smel bi,
to lepo bi bilo,
pesmice le pel bi,
da bi vse glušilo.

Sončece tam zlato
bi me ogrevalo
in nad mano jasno
bi nebo sijalo.

Jaz pa žvrgolel bi
pesmice prelepe,
Bogu hvalo pel bi,
ki je ustvaril mene.«

Veter je zapihal,
vrabček se je stresel,
žalostno začivkal
in čez plot je zletel.

Zorec Marjan,

učenec VI. razreda ljudske šole v Stični.

Kako krmim ptičke

Pritišnila je huda zima in sneg je pobelil goro in ravan. Gorje mu, kdor v takem vremenu, ko poje veter svojo neusmiljeno pesem, nima toplega zavetja. Prijatelji, sedaj so uboge ptičke izpostavljene mrazu in gladu. Naj vam opišem, s čim jih jaz krmim.

V kozici raztopim pol kilograma loja. Vanj zamešam raznega semenja: sončnic, maka, prosa ali koruznega zdroba. Potem

vzamem cvetlični lonček; v luknjo zatak-
nem rogovilasto paličico, nato lonček do
vrha zalijem z lojevo mešanico. Ko se
dobro strdi, obesim to na vejo jablane
pred hišo. Kmalu priletijo siničice in
kljuvajo v lonček. Tudi brglez, kos in
žolna znajo kljuvati iz obešenega lončka.

Vrabec se pa mora zadovoljiti z odpadki,
ki jih natrosijo na tla.

S tem krmljenjem imam veselje in
zabavo.

Tončka Hauptman,

učenka VI. razr. ljudske šole v Petrovčah.

Našim ljubim mamicam za materinski dan!

1.

Ljubljana, Lichtenthurn.

V šoli smo pisale pisma našim mamicam za materinski dan. Na lep bel papir smo risale rdeče rožice in srčke in potem smo napisale lepo v sredo prve in tretje strani pisemce za mamico. Vse enako smo napisale, toda saj vendar niso vse mamice na svetu enake.

Mamica moja, Ti si samo ena edina na svetu, zato Ti bom za Tvoj praznik napisala čisto sama in čisto po svoje pisemce o moji ljubezni do Tebe, ki bo samo zate zloženo. Ne vem, kako naj začnem. V vse vrstice bi napisala najraje samo to: Moja edina mamica, kako Te imam rada! Za vse: ker si dobra, skrbna, ljubeča, ker vse veš in znaš, ali najbolj zato, ker si moja edina mamica. O že vem, da je mamica biti težko. In še to Ti bom napisala v to moje pisemce, samo žalostna ne bodi zato: Videla sem Te tisto nedeljo, kako si jokala, ko očka vso noč ni bilo domov. O pa si mislila, da spim in sanjam o svetlih angelcih! Pa nisem spala. Nate sem mislila in s Teboj jokala, mamica. In od tedaj Te imam še tisočkrat bolj rada. Vedno bom pridna, da boš Ti vesela, in vsak dan molim zate in za očka in za bratca, ali najbolj zate, mamica. Kajne, mamica, da ne boš več žalostna? Če je Tebi hudo, potem v našem domu vse joče in je, kakor bi nekaj umrlo. Ti zlaoto sonce mojih dni, Ti moja mamica, razberi iz teh mojih vrstic, kako Ti je za vse hvaležna

Tvoja Majdica,

2.

Že naprej se veselim proslave materinskega dne. Kakor vsako leto bi Te tudi letos rada z nečim razveselila. Toda s čim?

Zavedam se, da se neprestano trudiš zame. Le kako Ti naj Tvojo skrb poplačam?

Drugega nimam kot vse polno ljubezni zate. Vsak dan bom molila, naj Te ljubi Bog še dolgo ohrani meni in vsem domačim. Učila se bom marljivo, da bodo v šoli vsi z menoj zadovoljni. Saj vem, da je moja pridnost Tebi v največje veselje. Rada Ti bom pomagala doma, kar bom le mogla.

Ne vem, kaj bi bilo z menoj, če bi Ti zbolela ali pa celó umrla. Saj si kaj takega niti misliti ne morem.

Zato naj Ti Bog dá obilo zdravja in veselja, kar Ti iskreno želi

Tvoja Jelena.

3.

Mamica, Ti si lučka mojega življenja. Vse življenje me razsvetljuješ s svojo ljubeznijo. Ko sem bila še čisto majhna, si čula ob moji postelji. Koliko noči si prečula, tega ne ve nihče kot Ti, ki pa v svoji ljubezni vse pozabiš. Negovala si me, naučila prvih korakov in prve slovenske besede sem se naučila od Tebe. Čim večja postajam, tem več skrbi Ti povzročam. A Ti nisi tožila, tiho si trpela in še vedno trpiš, ko se žrtvuješ zame. Bog Ti povrni veliko ljubezen!

Te pozdravlja Tvoja ljubeča Nada.

4.

Pomlad je prišla v deželo, cvetke je prebudila. V tem najlepšem letnem času je Tvoj god, o mamica moja! Za god bi Ti rada dala najlepših rož, ki jih ima svet, ali predrage so. Zato Ti pa pošiljam šopek molitvic in premagovanj. Ampak to je premalo za Tvoj trud, mamica, ker Ti si cele noči bedela ob moji postelji in mi streгла. Ti se za nas trudiš, da bi bili mi srečni. Že vem, kaj naj Ti pošljem — pisemce in v njem Ti obljubim, da Te bom vedno ubogala in Boga prosila, naj Te ohrani še mnogo, mnogo let zdravo in srečno!

Te pozdravlja Tvoja ljubeča Zora.